

Christine Otten (1961) brak in 2004 door met de grote roman *De laatste dichters*, die genomineerd werd voor de Libris Literatuur Prijs en vertaald werd in het Engels en het Arabisch. Ze kan bogen op een sterk eigenzinnig literair oeuvre. Veel van haar werk is bewerkt voor theater.

Ander werk van Christine Otten

De ander bestaat niet

Een van ons

Als ik naar jou kijk, zie ik mezelf

De laatste dichters

We hadden liefde, we hadden wapens

Om adem te kunnen halen

Als Casablanca

In wonderland

CHRISTINE OTTEN

Als ik je eenmaal mijn
verhaal heb verteld

roman

DE GEUS

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een
werkbeurs van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

© Christine Otten, 2024

Omslagontwerp Rouwhorst + Van Roon

Omslagbeeld © Depositphotos

Typografie binnenwerk Crius, Hulshout, België

ISBN 978 90 445 4496 1

NUR 301

www.christineotten.nl

Voor Tina

Ik heb twee ballingschappen:
één hier en de andere
Daar.
Welke van de twee het ergst is?

Uit *Gezichten*, Mohamed Choukri (1996)

want jouw overleving is een zoveelste
suprematische
uitvinding je hebt geen fuck overleefd
je bestaat in de echte wereld

Uit *Chinatown*, Ronelda S. Kamfer (2021)

Schrijvers zijn misdadigers, ook als ze niets
misdaan hebben. Ze betreden, ook als ze
niet over misdaad schrijven, maar al te
graag de gebieden waar normen nog gesteld
moeten worden en de begrippen van goed en

kwaad nog in de maak zijn. Veel meer dan door mensen die zich normatief gedragen, raken zij gefascineerd door mensen die de heersende normen en waarden overtreden. In plaats van als vanzelfsprekend, zien zij de maatschappelijke ordening als willekeurig, waanzinnig en door grillige groepsbelangen gekleurd.

Uit 'Alleen de moerassen zijn vruchtbaar', Herman Franke (2005)

De muren van de gevangenis zijn oranje, dieprood in het strijklicht op een heldere zomerse avond, net als de aarde in het dorp van mijn opa. Dat rood is eigenlijk geoxideerd ijzer, roest. Ik heb heimwee naar dat rood, de warmte, het stof, de bergen, de geur van houtkachels bij het wakker worden 's ochtends vroeg, de tuin, ruig en donker als een oerwoud, het gejangk van wilde honden, en dan snel, snel, terug naar huis rennen. Met mijn ogen dicht hoor ik het monotone ritmische zingen van opa en de andere mannen, mijn ooms, neven die oud genoeg zijn om serieus genomen te worden, papa. In koor zingen ze de Almachtige toe, krachtig, maar ingetogen, nederig, het ritme kruipt onder mijn huid, ik ben zes, zeven hooguit, mijn hoofd is licht, leeg, alsof ik zweef en vanzelf begint mijn lichaam mee te wiegen en voor ik er erg in heb neurie ik mee en word

ik een met hen en met God.

Ik twijfel er niet aan dat ik naar de hel ga.

Hoe kon ik me zo vergissen? Te denken dat buiten de vrijheid is. Als ik eerlijk ben zou ik er op dit moment alles voor overhebben terug te zijn in dat zwaarbewaakte volkspaleis aan de uiterste rafelrand van de stad, verstopt tussen inwisselbare bedrijfspanden, groothandels, autoshowrooms, een paar fabrieken en polders, in mijn kamertje tussen dat van Willem, Marcel, Eduardo, Nabil, Nas, Dominique, Anton, Ate, Miguel, Rachid, Kasper en alle andere ‘jongens’ – koosnaam voor volwassen en niet zelden prachtige en intelligente mannen die door omstandigheden – onvermogen, overmoed, uit overtuiging of vanwege een duisternis in hun ziel (zoals in mijn geval) – het pad kozen van wat het kwaad wordt genoemd en onder toezicht zijn gesteld als kleine kinderen, wat hun (was er nog maar een ‘ons’) een geheel nieuw soort vrijheid geeft, de vrijheid om *niet* mee te doen, om de stilstaande, vacuüm getrokken, grijze betonnen wereld waarin je dan leeft optimaal te benutten en de werkelijke betekenis te ontdekken van waarden

als onbaatzuchtigheid, loyaliteit, broederschap, gelijkwaardigheid.

En om de liefde te ervaren, al kan dat een poosje duren, en alleen als je geluk hebt en je je schaamte en zelfhaat durft weg te drukken of kunt overwinnen.

Niets bereidt je voor op de dwingende duistere kracht van sociale conventies, verwachtingen en vooroordelen. Alsof het hele godvergeten universum erop is gericht je terug te duwen in de gietvorm, de mal waarin je je ooit veilig waande. *Yarhamoek Allah.*

Ik wil niemand de schuld geven. Ik zoek geen excuus. Ergens wist je al die tijd dat de echte straf, de ultieme wraak, nog komen moest.

Bismillah.

In de gevangenis schreef ik soms wanneer ik niet kon slapen. Vanwege mijn 'positieve en op herstel en re-integratie gerichte' opstelling (formulering van mijn casemanager) kreeg ik na veel vijven en zessen vragen zeuren wachten een aftandse laptop in bruikleen om alvast te 'oefenen' in het schrijven van sollicitatiebrieven en dat soort shit. Voor mij was het

een toverdoos. Zodra ik het scherm openklapte en het apparaat pruttelend en zoemend tot leven kwam, en ik begon te typen, gewoon wat er in me opkwam, alsof ik in klei zat te hakken en er letters en woorden tevoorschijn kwamen, was ik ergens anders, of iemand anders. Uiteindelijk typte ik een soort schaduwleven bij elkaar uit herinneringen, fantasieën en verhalen die ik her en der had opgevangen. Het gaf me een gevoel van controle, vrijheid misschien wel. Toen ik hoorde dat ik naar buiten ging en de laptop moest inleveren heb ik alles gewist. Om niemand in verlegenheid of diskrediet te brengen (vooral mezelf niet; ik had lang genoeg gezeten) maar ook omdat ik het echte leven onbevangen tegemoet wilde treden, ongewapend zeg maar. Ik had geen schaduwleven meer nodig. Ik hunkerde naar nieuwe ervaringen, met mijn poten in de aarde, op het gras, in de modder tussen wormen, kevers, pissebedden, mieren, parasieten, relaties waarin ik kon experimenteren met seks, liefde, zonder mijn verleden te hoeven verloochenen. Ik zou wel zien wat er gebeurde.

Hoe ongelooflijk stompzinnig! Wat een hoogmoed!

Ik vertrouw niemand meer. Geluk is niet voor mij

weggelegd, vermoed ik. Dit schrift is mijn denkbeeldige cel, mijn toevluchtsoord in een poging het vege lijf te redden, voor zover mogelijk. Misschien biedt eerlijkheid iets van troost. *Allahoe a'lem.*

Of ik moet er een einde aan maken, maar daar ben ik te laf voor, heb ik gemerkt.